

بررسی مولفه‌های اجتماعی و کالبدی در ایجاد حس تعلق بر کاربران در فضاهای شهری؛ مطالعه موردی: فلکه دوم نیرو هوایی شهر تهران

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۶/۰۵

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۷/۱۲

کد مقاله: ۷۷۵۰۴

محمد بهزادپور^۱، زهرا غلامی اندرانی^{۲*}، سیدحسین حسینی^۳

چکیده

حس تعلق در فضاهای شهری یکی از مهم‌ترین عوامل مؤثر بر حضورپذیری شهروندان و به تبع آن رونق و پویایی محیط شهری است. یکی از مهم‌ترین گروه‌های سنی استفاده کننده از فضاهای شهری سالمندان هستند. توجه به نیازهای این افراد با توجه به شرایط سالمندی و مشکلات جسمی حرکتی می‌تواند زمینه‌ساز حضور پررنگ‌تر آن‌ها در فضاهای شهری گردد. در همین راستا پژوهش حاضر با هدف شناسایی عوامل کالبدی مؤثر بر احساس امنیت سالمندان در میدان دوم نیرو هوایی شهر تهران صورت گرفته است. این پژوهش از حیث هدف، جزء پژوهش‌های کاربردی است و از روش پژوهش پیمایشی و همبستگی استفاده شده است. روش تحقیق میدانی و به صورت مشاهده‌ای است. روش تحقیق از نوع تحقیقات تحلیلی-توصیفی می‌باشد، بدین صورت که ابتدا کلیه مبانی نظری مربوط به ویژگی‌های فضای میدانی و عوامل اثرگذار بر حس تعلق به مکان، از منابع مختلف جمع‌آوری شده است و سپس از طریق برداشت میدانی، پرسشنامه (۱۶۲ عدد) اطلاعات نمونه موردی جمع‌آوری شده و با تحلیل و بررسی آن‌ها توسط نرم‌افزار SPSS است. بر این اساس مشخص شد رابطه معناداری بین بازسازی فضا با کاهش حس تعلق افراد به‌ویژه سالمندان وجود دارد و روایی پایایی این مقاله به‌واسطه آزمون کروناخ آلفا با ضریب ۰.۶۴ تأیید شده است. میانگین مؤلفه اجتماعی قبل و بعد از بازسازی معادل ۴.۷۶ مؤلفه کالبدی نیز ۳.۰۱ می‌باشد.

واژگان کلیدی: حس تعلق مکان، سالمندان، مولفه اجتماعی، مولفه محیطی-کالبدی، میدان

۱- استادیار و عضو هیات علمی گروه معماری دانشکده فنی و مهندسی، واحد هشتگرد، دانشگاه آزاد اسلامی، هشتگرد، البرز، ایران.

۲- دانشجوی ارشد معماری دانشگاه رجا، قزوین، تهران. (نویسنده مسئول) baran.gholamii1375@gmail.com

۳- مربی و عضو هیات علمی گروه عمران دانشکده فنی و مهندسی، دانشگاه رجا، قزوین، قزوین، ایران.